



VILÁG PROLETARJAI EGYESÜLETÉK

Az R. M. P. Arad-városi és rajoni bizottsága, a városi és rajoni neptanács lapja

XII. évfolyam, 3538. szám

1956. július 8. vasárnap

4 oldal, 20 hán

A dolgozó nők budapesti nemzetközi értekezletén részt vett román küldöttség beszámolója

A dolgozó nők budapesti nemzetközi értekezletén részt vett román küldöttség péntek este a fővárosi ifjúsági színház termében megtartott gyűlésen beszámolt a konferencia munkálatairól.

A gyűlés résztvevői melegen üdvözölték körükben a budapesti értekezleten részt vett ausztráliai, kameruni, costaricai, kubai, iraki és mexikói küldötteket, akik a Szakszervezetek Központi Tanácsának és a Demokrata Nőbizottság meghívására ellátogattak országunkba, valamint a Nőbizottság meghívására országunkban tartózkodó svéd nőküldöttséget.

Nőküldöttségünk nevében Liuba Chisinevschi elvtársnő, az SzKP titkára, a küldöttség vezetője mondott beszédet.

Ezután Jana Tabbero ausztráliai küldött, egy kameruni küldött, Socorro Salas costaricai, Josefina Rudo kubai, Hortensia Rojas mexikói és Fabria Ahmet iraki küldött köszöntötte országunk dolgozó nőit.

Maria Iacob, a fővárosi cigarettagyár munkásnője a fővárosi dolgozó nők nevében örömeinek adott kifejezést az értekezlet sikere fölött.

A gyűlés résztvevői ezután üdvözlő üzenetet intéztek a dolgozó nők nemzetközi értekezlete eredményeképpen létesített koordináló bizottsághoz.

A gyűlés több fővárosi vállalat művészegyüttesének színvonalas előadásával ért véget.

Ljuba Chisinevschi elvtársnő beszéde a szakszervezeti aktiva és a fővárosi dolgozó nők gyűlésén

A dolgozó nők nemzetközi értekezlete, amelyet a Szakszervezeti Világszövetség kezdeményezésére nemrég tartottak meg Budapesten, olyan pillanatban ült össze, amikor a népek fardhatatlan harcot folytatnak a nemzetközi feszültség enyhítéséért, a különböző társadalmi rendszerű államok békés együttéléséért. A békéért és a népek jövőjéért világszerte harcoló nők egysége ragyogó módon kifejezésre jutott ezen az értekezleten, amely nagy érdeklődést keltett minden országban, különösen pedig a kapitalista és gyarmati országokban, amelyekben a dolgozó nők helyzete nagy mértékben súlyosbodott a gazdasági élet militarizálása, a fegyverkezési hajszája és a munkálatok profitérsége következtében. A tőkes és gyarmati országokban a nők a férfiakénál sokkal nagyobb számban esnek áldozatul a kegyetlen kizsákmányolásnak. A nőket mindenféle megkülönböztetésnek vetik alá, az állam a legelmebb gondoskodást is megtagadja tőlük.

A szónok ezután rámutatott arra, hogy a dolgozó nők budapesti nemzetközi értekezletén tartott beszámoló és a kapitalista és gyarmati országokból érkezett számos küldött felszólalása hiven tükrözte a kapitalista és gyarmati országok munkásnőinek és szakszervezeteinek harcát az „egyenlő munkáért, egyenlő bért” elvének alkalmazásáért, a megkülönböztetések kiküszöböléséért az alkalmaztatásnál, a szakképzettség és az előléptetésnél. A beszámolók kidombrították a dolgozó nők harcát a kapitalista kizsákmányolás minden formája ellen.

Az értekezleten kidombrították, milyen szenvedéseket kell elviselniük a kapitalista országok munkásnőinek

a gyermekvédelem, a bölcsődék, napközi otthonok hiánya, a rossz lakásvizonyok, valamint a női munka védelmére és az anyavédelemre vonatkozó törvények benemartása, vagy az ilyen törvények hiánya miatt. Kifejtették még az értekezleten a munkások tevékenyebb és szélesebb körű részvételének szükségességét a szakszervezetek tevékenységében és vezetésében.

Egy új világ táruult fel valamenyünk előtt — mondotta Ljuba Chisinevschi elvtársnő —, amikor felszólaltak a Szovjetunió és a többi szocialista országok küldöttei. A népi hatalom ezekben az országokban minden jogot megadott a nőknek és a nők itt a legnagyobb lelkesedéssel vesznek részt napszavas életük felépítésében. A Román Népköztársaság dolgozó nőinek küldöttsége ugyan csak rámutatott azokra a nagy változásokra, amelyek nőink életében a népi hatalom megteremtése óta végbementek, lehetőségeikre, hogy továbbképezzék magukat, betölthessék minden funkciót; elmondottuk, milyen nagy eredményeink vannak a női munkavédelem, egészségügyi gondoskodás, az anyai és gyermekvédelem terén. Küldöttségünk hangsúlyozta, hogy a dolgozó nőknek tevékenyen részt kell venniük a szakszervezetek életében és vezetésében és egységesen kell fellépniük, tekintet nélkül arra, hogy milyen szakszervezethez tartoznak. A küldöttség számos javaslatot tett az SzVSZ keretében tartózkodó, vagy azon kívül álló szervezetek közötti baráti kapcsolatok és együttműködés fejlesztésére (különös látogatások, kiadványok cseréje, levélváltás), valamint annak a lehetőségnek a tanulmányozására, hogy országosopontként szervezzék meg a dolgozó nők értekezleteit. Ja-

vaslataink közül egyeseket már át is ültettek a gyakorlatba.

A dolgozó nők Budapesten megtartott nemzetközi értekezletén 499 nő vett részt 44 országból. Ezeket a legkülönbözőbb fajú és nemzetiségű nőket nemcsak tízezer kilométeres távolságok, nemcsak óceánok és magas hegyek választják el egymástól, hanem hagyományaik, nevelésük, szokásaik is, de értekezletük mégis a legteljesebb légkörben folyt le és felhívásuk, határozatuk, a megvitatt kérdések összegző emlékiratuk és javaslataik egységes akcióprogramot jelentenek a világ összes női számára.

Ljuba Chisinevschi elvtársnő végül rámutatott arra, hogy milyen feladatok állanak szakszervezeteink előtt a budapesti értekezlet fényében. Ezek a feladatok a következők: a nők állandó szakmai továbbképzése és munkájuk megkönnyítése oly értelemben, hogy testi adottságaiknak megfelelő munkákra osszák őket be a fémiparban, szállítási iparban és az építkezésnél, a 8 órai munkanap szigorú betartása, fokozottabb gondoskodás a napközi otthonok és bölcsődék zavartalan működéséről, megkülönböztetett figyelem a mezőgazdaságban dolgozó nők szakképzésére, a nők bizalommal való merész bevonása a szakszervezeti munkába és a szakszervezetek vezetésébe.

A felszólaló végül hangsúlyozta, hogy a budapesti értekezlet határozatainak végrehajtása értékes hozzájárulást fog jelenteni a munkások és munkásnők nemzetközi szolidaritásának megerősítéséhez, világszerte elő fogja mozdítani millió megmillió asszony otthonának megvédését a háború borzalmaitól, elő fogja mozdítani a világba megszüldését.

Képzőművészeti alkotások megjutalmazása

A Művelődésügyi Minisztérium több képzőművésznek értékes grafikai munkáit az 1956. évi grafikai kiállítás keretében összesen 20.000 lej értékű jutalmat jutaltatott. A megjutalmazott művészek a következők: Dan Hatmanu (Iasi), Andrassy Zoltán (Kolozsvár), Stefan Constantinescu (Bukarest), Mihail Gion (Bukarest) és N. Popescu (Bukarest).

Végezték az RNK Akadémiájának tudományos ülészek

Péntek délelőtt az RNK Atheneumában ünnepélyes ülés keretében bekezdették az Akadémia általános tudományos ülészekét, amelyen megünnepelték a Román Akadémiai Társaság megalapításának 90. évfordulóját.

Az ünnepélyes záróülésen a következő elvtársak vettek részt: Chiru Stoica, Gh. Apostol, Emil Bodnarus, hadseregtagbarnok, Miron Constantinescu, Al. Birladeanu akadémikus, Ion Pas, Pavel Tugui, valamint az alkotás egyesületet, a tudományos kutatóintézetek képviselői, újságírók.

Az ülésen több külföldi akadémia küldöttei is jelen voltak. Az elnökségben dr. C. I. Parhon, Traian Savulescu, Al. Codreanu, I. S. Gheorghiu, G. Ionescu-Sisest, Iorgu Ion, Atanasie Joja, Barbu Lazareanu, G. Macovei, V. Mahineschi, St. Milcu, C. D. Nemtescu, St. S. Nicolau, E. Petrucci és S. Stoilov akadémikusok foglaltak helyet.

Az ülésen Traian Savulescu akadémikus, az RNK Akadémiájának elnöke elnökölt.

A német Szövetség Köztársaság tudósának nevében Georg Wittig, a tübingeni egyetem professzora melegen üdvözölte a kongresszust.

St. Milcu akadémikus ezután fel-

olvasta a kínai Tudományos Akadémia és a kínai tudósok, a szerb Tudományos Akadémia, a Szovjetunió Tudományos Akadémiája moldvai fiókjának elnöksége, az Albán Tudományos Intézet, valamint több külföldi tudós részéről érkezett üdvözlő táviratokat.

Ezután több tudósak és tudomány munkaközösségek akadémiai díjakat osztottak ki a tudomány és a művészet terén kifejtett rendkívül

Textilipari szakértekezlet Bukarestben

A textilgyárak impri-ményomó osztályainak mintatervezői, vésőkei és munkásai pénteken országos értekezletet tartottak a fővárosi „Industria Bumbacului A” vállalatnál. Az értekezlet célja a nyomott-mintás vászonkémek minőségi megjavítása. Az értekezleten részt vettek a Könyvnyomóipari Minisztérium és a Belkereskedelmi Minisztérium képviselői, valamint könnyűipari kutatók, szakemberek és tervezők.

Az értekezleten elhangzott beszámolókat megállapították, hogy az impri-ményomó osztályok mintatervezői, technikusai, vésőkei és munkásai jelentős mértékben hozzájárultak ahhoz, hogy a gyárakból jó minőségű nyomott-mintás vászonkémek kerüljenek ki. Az eredmények azonban még mindig nem elégségesek a fogyasztók igényeit, ennélfogva keresett árucikknek. Egyes minták például túlságosan fest-

ményszerűek, s ezért nem alkalmasak a nyomásra, s általában a vászonkémek mintái sokkal gyengébbek azoknál, amelyek olandinai, kásmir, egypti vagy florellanyagok számára készültek. A beszámolókat követő vita résztvevői hangsúlyozták, hogy ki kell bővíteni a rajz-, véső- és fotográfusműhelyeket, nagyobb figyelmet kell fordítani a rajzok nyomására és csak el-sőrendű festőanyagokat szabad használni.

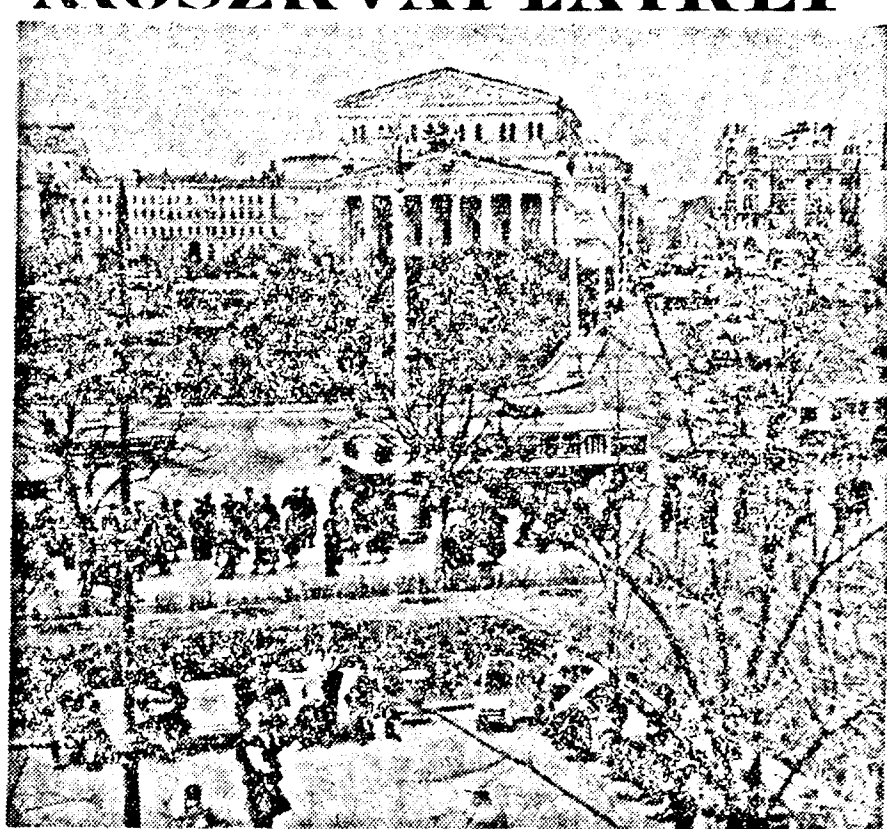
Jelentés a nyári munkáról

A zímándközi kollektivisták is igyekeznek minden munkára alkalmat időt felhasználni. Ezt bizonyítja az is, hogy befejezték a 154 hektár kukorica és a napraforgó második szüretét. A cukorrépa pedig most kapálják negyedszer. Használóképpen rendszeresen és jó körülmények között ápolják a gazdaság 20 hektár málk velését és a zöldbabot.

Az őszi árpa aratását elvégezték s a napokban megkezdik a búza aratását is. Meg kell említeni, hogy a kúrtosi GTA több esetben hátráltatja a munkát. Így történt ez az árpa aratásnál is, amikor amellet, hogy késsé küldte a traktorokat és gépeket, bebizonyította, hogy a mezőgazdasági eszközök nem is voltak megfelelően kijavítva. Jó lenne, ha a GTA vezetősége nagyobb figyelmet fordítana a gépek javítására és idejében küldené azokat a kollektiv gazdaságokhoz, amelyekkel szerződést kötött a nyári munkálatokra.

Kiss Deu, levelező.

MOSZKVAI LÁTKÉP



Moszkva: a „Főrradalom”-tér.

A SzKP XX. kongresszusa munkálatainak szellemében

Bírálat és önbírálat az Artex alapszervezetében

Az ARTEX szabóipari termelőszövetkezet pártalapszervezetében az elmúlt napokban vitáztak meg az RMP küldöttségének, az SzKP XX. kongresszusa munkálatairól tett jelentését. Ezen a gyűlésen minden párttag és tagjelölt megjelent. Előzőleg mindenki elmélyítetten tanulmányozta az anyagot. A gyűlés lelkes hangulatban és nagy érdeklődés közepette zajlott le.

A jelenlévők számos kérdést intéztek olyan dolgokra vonatkozólag, amely homályos volt előttük, mint a személyi kultusz, a nemzetközi helyzet egyes kérdései, összekötve azt pártunk jelenlegi politikájával. A párttagok felszólalásaikban kifejtették véleményüket, elítélték a személyi kultuszt, ugyanakkor a dokumentumok szellemében elemezték a szövetkezet életét.

A szövetkezet különböző osztályain — noha az utóbbi időben sokat javult a munka — mutatkoznak még hibák. Nem eléggé igényesek a mun-

ka minősége iránt, az új káderek nevelésében. Lázár János hozzászólásában hangsúlyozta, hogy a szövetkezet vezetősége több alkalommal elbizakodott, nem hallgatta meg a dolgozók véleményeit, javaslatait.

Márton István azért bírálta a vezető tanácsot, mert teljesen szabadkezet adott az osztály- és szalagvezetőknek.

Nálunk az osztályon Farkutin István szalagvezető „mindentudó” — mondotta. — Pedig Farkutin elvtársnak súlyos hibái vannak. Öldözi azokat, akik bírálni merészelik, elhanyagolja a dolgozók szakmai ismereteinek továbbfejlesztését. Szövetkezetünk vezetősége ismeri ezeket a hibákat, de nem intézkedik kiküszöbölésükért.

Geszli György egyes osztályvezetők helytelen magatartását bírálta. Nagy Eszter, a 6-os osztály vezetője például diktatórikus magatartást tanúsított. Szerinte „vaslév” szükséges, mert máskülönben hanyatlak a mun-

kafegyelem. Szarvas Péter elvtárs pedig, ha valaki késik a munkából, a szövetkezet elnökehez küldi azt megdorgálás végett, figyelmen kívül hagyva, hogy ezzel még 25–30 percet elveszt a munkából a későnjövő.

Bírálat érte még Bijis Alexandru termelési felelőst azért, mert figyelmen kívül hagyja az alulról jövő kezdeményezéseket, saját véleményeit ráerőszakolja a különböző osztályok dolgozóira.

Számos felszólaló utalt a káderek hiányosságaira, a vezetőtanács tekintélye megerősítésének szükségességére, a pártunka megjavítására, ellenőrzési jogának gyakorlására.

Végül Soós Elek elvtárs, a városi pártbizottság titkára összegezte a felmerült kérdéseket. Utalt arra, hogy az ARTEX szabóipari termelőszövetkezet alapszervezetének közgyűlése elérte célját: a gyűlésen jelenlévők a bírálat és önbírálat szellemében elemezték a szövetkezet tevékenységét.

Kollektív munkát!

a kollektív munkát egyéni vezetéssel helyettesítették.

Ezen a téren még most is hibák mutatkoznak — mondotta. — A XX. kongresszus dokumentumai hozzásegítenek bennünket ahhoz, hogy szövetkezetünkben is mehozzítsuk a kollektív vezetés elvét.

Hasonló szellemben szóltak fel Szóth Mihály és Kiss Sándor elvtársak is. „Számos égető kérdést — mondotta Szóth elvtárs — a kollektív vezetés és az intézkedések kollektív kidolgozása hiányában helytelenül oldott meg a vezetőség. A kollektív vezetés lenni elvének következetes alkalmazása hozzájárul majd alapszervezetünk és az egész szövetkezet munkájának megjavításához”.

Szervezettebb munka — növekvő eredmények

Beszélgetés Kolozsvári Imre elvtárral, a Libertatea gyár termelési felelősével

A Libertatea cipő- és kaptafagyár munkaközössége jól dolgozott júniusban és a második negyedév egész időszakában. A jó munka eredményeként a második negyedévi tervet 108,33 százalékkal teljesítették. A végzett munkával kapcsolatban Radó Tibor levelezőnk néhány kérdést intézett Kolozsvári Imre elvtárral, a Libertatea gyár termelési felelőséhez. Alább közöljük a kérdéseket és Kolozsvári Imre elvtárs válaszait.

KERDES: Miként sikerült teljesíteni a második negyedévi tervüket?

VALASZ: A vállalat vezetősége, az üzemszolgálatok vezetőivel közösen elemezte a második negyedév elején az első negyedév eredményeit és a tapasztalt hibákat.

A hibák kiküszöbölése érdekében szakszervezeti intézkedési tervet állítottunk össze, amelynek fő célja a munka alaposabb megszervezése volt. A terv megvalósításával sikerült tisztelteltatnunk a termelési feladatok minden mutatószámát, teljesítettük a mennyiségi, a minőségi és a választék-tervet. Sikerült megoldanunk a termelés folyamatoságát és emellett nagy gondot fordítottunk a gépek és a felszerelés alapos karbantartására. Az utóbbi időben megjavult vállalatunknál a munkafegyelm, s ez is hozzájárult az eredmények növekedéséhez.

KERDES: Mi a véleménye a cipőipar termelésének minőségéről?

VALASZ: Ha őszinte akarok lenni, meg kell mondanom, hogy az év első negyedében bizony baj volt a minőséggel és sok panasza érte vállalatunkat. A már említett műszaki-szervezeti intézkedések egy része a minőség megjavítását célozta és az elért siker nagymértékben ennek, s azonkívül a Lidia Szaveljeva módszer alkalmazásának eredménye. Ma már elmondhatjuk, hogy javult a cipőipar termelésének minősége, s ezt országsszerte elismerik. Az utóbbi időben megelégedéssel fogadták termékeinket.

KERDES: Milyen hibák voltak az elmúlt időszakban a termelésben?

VALASZ: A félő végén vagyunk, s ha visszatérünk az elmúlt időre, bár a második ne-

gyedévben sikerült folyamatosabb termelési biztosítani, mégis elmondhatjuk, hogy sok akadályt és bajt okozott mind a mennyiségi, mind pedig a minőségi terv teljesítésében az olykor még előforduló hővégi hajrá. Véleményem szerint a jövőben elsősorban ezt kell minél sürgettebben leküzdenünk, hogy valóban ütemesen termelhesünk.

KERDES: Az önköltségi ár csökkentéséért folytatott tevékenységben milyen eredményeket értek el az anyagtakarékosság terén?

VALASZ: Vállalatunk dolgozói fő feladatuknak tekintik az önköltségi ár csökkentését. Ezért elsősorban az anyagok gazdaságosabb felhasználásával küzdenek. Szép

sikertel alkalmazták például a cipőipar szabványosított anyagait. Nicolae Militaru módszerét, amelynek segítségével naponta nagymennyiségű bőrt takarítanak meg. Gazdaságos munka folyik a szarcoló osztályon is a bőr, talp és bronzol megtakarítása érdekében. A kaptafa részlegen, a sarok osztályon újítást vezettek be, amelynek alapján az eddig eldobott fejnyő-hulladékokból készült az úgynevezett olasz-cipősarok. Természetesen meg kell a tennivaló. Eppen ezért szakmai tanulmányokat szervezünk és az egész vállalatra kiterjesztjük a Lidia Szaveljeva munkamódszert, amely a jövőben feltétlenül eredményes lesz.

Munkasikerek a Coopmetal termelőszövetkezetben

A Coopmetal fémipari termelőszövetkezet nagy részben közszolgálati célokat szolgál. A szövetkezetben gyártott sziták, zölésérszelők, gyaluk, a különböző kamnák, az alumínium edények, a petróleumlámpák, a drótszövetek, valamint a konyhatűzhelyek az egész országban ismertek.

A közszolgálati célokat kívül a szövetkezet lakatos, perforáló, villamossági és présrészele különböző iparágakhoz szükséges alkalmrészeket is gyárt. Így például többek között fűtőszalagok eleveit, különböző mérlegeket, láncokat, valamint villanymotorokat. A szövetkezet az elmúlt fél évben igen eredményes munkát végzett.

A vállalat bővítése mellett a munkaközösség arca főrekszik, hogy állandóan javítsa a minőséget. A szövetkezet öntődjében mind a vas, mind a szénfém öntése terén a rendszeres ellenőrzés odavezetett, hogy ma már minőségi célokat adnak az ipar valamennyi ágának. Még a múlt évben hozzáálltak a zománczó műhely építéséhez, amely ma már szép eredménnyel dolgozik. A javított műhely pedig igen nagy forgalmat bonyolít le a víz- és villanyszerelési szakmában.

A Coopmetal a sokoldalú tevékenysége folytán városunk egyik erőteljes szövetkezeti egysége s mint ilyen jelentékeny részese a helyi iparnak.

A szövetkezet munkásai és technikusai megértették, hogy a termelés állandó emelése és az önköltség rendszeres csökkentése a gazdaságos ipari termelés elengedhetetlen feltétele. Ezek utja pedig a szakismeret emelése, a szocialista versenyek teljesmértékű kibontakoztatása, a különböző találmányok, újítások és észszerűsítések alkalmazása és bevezetése.

Számos elmunkát, mint Zákai József és Horváth Júlia a szitarészlegről, Bota Cracium a mérleg-, Mézáros Anna a villamossági részlegről, valamint Juhász János, Gyöngvi Sándor és Fischer Norbert észszerűsítő, munkájukkal és példás magatartásukkal jelentősen hozzájárultak a termelés zavartalan menetéhez. Május hónapban 42 dolgozó egyéni versenyben állott, júniusban a Budapesti Dölgöző Nők Nemzetközi Kongresszusának tiszteltetésére a szita, lakatos és présrészeleg női brigádja is versenyben állott. A június 25-i gyűlésen, amelyen a szocialista verseny menetét kiértékelték, a szitarészleleg dolgozói hirdették ki győztesnek. Augusztus 23. társaságukra új lendületet vett a szocialista munkaverseny. Július 1-től 150 munkás kapcsolódott be a szocialista versenybe.

Szeredy Ervin, levelező

ARVO TURTAINE

(Finnország forradalmi költője)

A romániai írókongresszus külföldi vendégei között ott volt Arvo Turtainen, a jelenkori forradalmi finn költészet legmagasabb tehetsége is. Turtainen 1904-ben egy szegény szabó fiaként született Helsinkiben. 1935 óta az illegális finn kommunista pártban fejtett ki sokoldalú szervező- és propaganda tevékenységet. 1942-ben hazaárulás vádjával hat évi fegyházra ítélték. 1945 óta három verses könyvet és egy prózai művet jelentetett meg, amelyeknek egytől-egyig nagy visszhangja volt a finn munkásság és a haladászelmű értelmiségiek körében.

Halljátok a szél új altató dalát

Ok még határokról beszélnek
határtalan nagy ég alatt,
Kelet s Nyugat világáról beszélnek,
holott Kelet szele Nyugatra
és Nyugate Kelet felé halad.
Beszélnek háborúról, gyűlöletről,
de csill, új bölcsődal jarkadt
s a széllel zeng az égen.

Aludj kicsim, — a néger asszony
ajkán ily szellő-dal fogan:
Aludj és nőj, — ezt zengi, mint
egy sárga asszony boldogan.
Csak nőj a béke harcosává. —
dalolja kint a szél
Nyugat anyával dalát,
mindenki hallja meg szavát.

Ok még határokról beszélnek
határtalan nagy ég alatt,
beszélnek háborúról, gyűlöletről,
de csill, új ringató jarkadt,
a széllel zsong az égen.

Tüntetés

Hé, utcák és kocsik, meg állni!
A nagy menet ma újra meg y el,
oly hosszú, nem látod élet, se véget.

Az utcasarkon ott áll
egy nyegle polgár
és remeg.
Mint hogyha vaskéz csapná rá
s torkát szorítaná,
ugy remeg.

Hé, utcák és kocsik, meg állni!
Piros zászlók lüktetnek, mint a vér
mint népnünk vére, hosszan, mindörökké.

Az árulók csapatja
lapul s a zászlához tapadva
remeg,
a rémületől, szégyentől remeg.
Mert azt, ki rabló és bitor ma,
népe széltiporja.

Kocsik! Helyet a zászlós nagy menetnek!
Hadd zengjen most az Inter nacionál!
Ti munka rabjai, az elnyomók remegnek!

Fordította:
FRANYÓ ZOLTÁN

Kuncz Aladár emlékezete

Huszonöt évvel ezelőtt halt meg Kuncz Aladár, a romániai magyar irodalom hőskorának kiváló szervezője és esztéta-írója. Aradon született 1886-ban és Kuncz Eleknek, a reáliskola igazgatójának, a későbbi főigazgatójának volt a fia.

Az író — egyik, a huszas évek végén megjelent kis tárcájában — az emlékeztől meghatottan ír szülővárosáról. Számára — írja — az első gyermekkori élményt a „szülőháza”, a Lyceum épülete, az előtte elterülő „Lyceum-kert”, a Marospart és szemben a nagymultu vár jelentette. Arad — írta — neki mindig a „föld”, hiszen tisztá ragyogás volt, a gyermekkor boldog álomvilága.

Tanárak készült. A Nyugat nagy költő-nemzedékével — Babits Mihállyal, Juhász Gyulával, Kosztolányi Dezsővel — egyidőben járt a pesti egyetemre.

Író szeretett volna lenni és ez — az Ady-nemzedékre jellemző — Párizs rajongással társult a finomlelkű, nagyműveltségű Kuncz Aladárban. Különös véletlen, vagy már a jelentkező irodalompolitikus ösztöne sugallja, hogy doktori értekezésének „hőseül” Toldi Ferencet, „irodalomtörténetírásunk atyjá” választja.

„Dadi” — így becézik írósról — a Nyugat munkatársa és az új magyar irodalom egyik nagy ígérete,

amikor kitör az első világháború. A nagy világégés Párizsban éri. Mint külföldi állampolgár, internálják. Az emberfeletti szenvedések korszaka következik, hogy majd a Fekete kolostor felejtethetetlenül megdöbbenő lapjaival tegye halhatatlanná Kuncz Aladárt.

A 20-as években az ifjú erdélyi irodalom egyik szervezője és a polgári radikalizmus elvének hirdetője. Mélyszántó bírálatai, magvas cikkei a vidékiességből és az „izmusok” hinárból segítik ki szengse és sokfeladati irodalmunkat. Kuncz Aladár ekkor az európai távlatot, a széles látókört és a csiszolt formát jelentette a kezdet nehézségeivel viaskodó erdélyi irodalomban.

Életének maradandó alkotása, amely akkor európai visszhangot keltett, az: Fekete kolostor. Alcime szerényen „Felfigyések a francia internáltságból”-nak nevezi ezt a döbbenetes különös könyvet. A műfajba nehezen sorolható mű a legmélyebb emberi tragédiák és a legnemesebb emberi érzések dokumentuma. Több ez a könyv a világirodalom nagy börtön- és fogoly élményt elmondó könyveinél. Senki sincs, aki megindulás nélkül olvasta volna. Elő utakozás minden sora a háború, a gyűlölet, az elfogultság, az emberellenesség ellen!

Nagy vihart keltett Európában is. A gyűlölet „apostolai” megvádolták Kuncz Aladárt, hogy ferdit, torzít regényes emlékiratában.

Az író — előadássoroztatban — védte meg az igazságot és verte vissza a francia militarizmus csk-értőinek támadásait.

Még egy műve jelent meg — de ez már a halála után: Felleg a város felett.

Kuncz Aladár egyénisége, életműve, tanítása ma, mint haladó hagyományaink egyik legértékesebbje áll előttünk.

Az igazságot és az emberiségért folytatott harcunkban róla emlékezzünk, új távlatokat, új erőt nyerünk.

Galsai János

Aradi képzőművészek alkotásai



Chernenschi Livia: Munkásnő (mellszobor).

Rózsa Aliz

Nyiló hársak Arad szívében...

Nyiló hársak Arad szívében végig,
Pazar bőségű izes illatok.
Virágok tünde lelke, lenge mámor,
oly rég vágyom élt irni rólatok. —
Vajon miért idézitek a multam?
S ugy keresem a lány gyermekét szót,
hogy kifejezze illandó vársádi,
mely fáj, mint a vágy s édes, mint a csók.

Husz éve, hogy a zörgő, régi konflis
rozzant ólén egy lány két ringatott.
Riadt madárként gubba szított, de méltón
fogadták hársak s virág gillatok.
Mély, fáradt álmat aludta a város,
nyugve pihent a szegénység s a gond.
Az érkező figyelt s a csendbe sugta:
„Szép vagy Arad, szeretni fogsz-e, mondd!”

Am hallgatott a város, csak a lombok
kérdézték susogva: „Ki lehet?”
Anyja kebléről akad el a lányka
s szíven zsongott az édes lehellet.
Könnyes arcát gyöngéd levél-kezzével
meglegyintette egy hajlékony ág.
Nyiló hársak, — azóta mennyi minden
történt, — és elszállott az ifjúság.

Szerelmes és termékeny asszony évek
hullottak el, és apró életem
milliók sorsával fondott össze. —
Multam nem enyém — már történelem.
Láttam a szégyen kampós lobogót,
s páncélszekrényénél a gazdagot.
Özötteket bujkálva száz határon,
S a káltót, ki meztőláb ballagott.

S láttam erre jönni a Szabadságot
Dübörgő tankon s izzadt paripán.
Vörös lobogót nyilottak a házak,
ujjongó nép gyűlt az utcák során.
Ezért nem fáj továbbint ifjúságom,
melynek borába öröm cseppje hullt,
Csak negyvenégytől számitnak az évek,
Nem hiúak vissza, úszkós sebű mult.

Az idő vésőjének odatar tom
fonnyadó aroom. „Véd csak mostoha
kemény kezeddél!” Bölcsen belenyugszon
de a harcot nem adom fel soha.
Erőm, ha fogy, — elsántságom növekszik
S lombosodik, mint erős törzsű fa.
Napjaim s a költészet egyek, mint a
nyiló hárs és mézű illata.

Irodalmi figyelő

A Kínai Népi Irodalmi Könyvkiadó 40 ezer példányban adta ki Petőfi válogatott költeményeit.

Az amerikai Mark Twain Társaság működését — 11.308 dollár „adótartozás” miatt — betiltották.

A jugoszláv „Vasárnapi Tájékoztató Ujság” 1955. évi irodalmi díját, 500.000 dinárt, Mirko Boszics „Aki nem sirtak ki magukat” című regénye nyerte.

Ezernégy száz éves sebészeti könyvet jelentetett meg hasonló kiadás a kínai Népi Orvostudományi Könyvkiadó. Címe: „Lü Csan... rendelkezései.” Az ötkötetes munka száz-

négy féle gyógyítási eljárást tartalmaz, köztük a kénesevel, vagy higanyval való érzéstelenítést.

Az amerikaiak összevisszártak a nyugatnémetországi Marburgban áruvesztésen áruháborúba szorult mintegy 500 levelet és kéziratot. Áruvesztés kalapács alá került többek között Goethe, Schiller, Heine, a Grimm-testvérek és R. Schumann több sajtókezű levele és kézírata.

Egy londoni iskola tanára saját keresetéből vásárolt könyveket az iskolai könyvtárának, mert a felettes hatóságok egyáltalában nem gondoskodtak könyvtárról.

Rátkai Feri ott állt a Bágya bádósok házában Sár-utcará néző kis ablaka alatt. Az ablakon vasrács volt, mögötte a konyhában Bágyákék edényeit mosogatta Gondos Magda. Sudár, gesztenyehajú lány volt, nagy, olajbarna szemei sütöttek. Ez a nap fogta meg Rátkai Feri szívet is. Csak imént érkezett a fronttól — azaz a front mögötti tartaléktól, mert hát kisebbségi volt s tudjuk, hogy akkoriban hogy ment ez. Most szabadságon volt. Az ezredes a hő-ründjeit küldte vele haza és egyúttal egy hétre ő is ellátogatott a falujába. Olyasféle dolog volt ez, mint mikor a patkányok szanaszét futnak a sülyyedő hajóról. 1944 júliusában már az utolsókat rugta a halálra sebezett fasztáza fenevad.

Rátkai Feri apja zsellér volt, ő meg a városba került. A csavargárból vitték el katonának s a hidászok munkaszázadához került. A gyárban tagja volt a sejtnek, amely a májusban megalakult egységes munkáscsoport utasítása alapján dolgozott.

Ott állt Feri a kis ablak alatt s egy mogyorófa vesszővel vergette rövid csizmája szárát. Az „ajró” idehallatszott a cséplőgép zugása. Rátkai Feri sóhajtott egyet és fel-szólt az ablakba.

— Te Magdi, te, ej de szép is ez a nótá...

A rács mögött a tányérok és evőeszközök csörömpölése egybeolvadt a Magda mélytónusú hangjával. Olyan volt ez a hang, mintha ezüst-huru citerát pengettek volna s a citerahur rezgésével együtt reszketett a fiu szíve is.

„Kimentem a rétre
Ibolyát kaszálni
Arra jött a rózsám,
Nem akart megállni...”

A főutca felől, a műhelyajtón kiszaladt Ica, a bádósok tízennégy éves kislánya. Mikor meglátta Rátkait elpirult:

— Mindjárt gondoltam, hogy maga van itt, mert Magdának máskor nincse kedve dalolni.

Magda kinevetett a rácson a gazdája lányára:

— Icuca, baj lesz a Petivel, ha magát itt meglátja...

Csakugyan most fordult le a Templom-térről a Sár utcába Virág Péter, a malomispán fia. Veszett nagy szerelem vitte naponta Bágyákékhöz. Vakáción volt itthon s minden percét Ica mellett töltötte.

Bágyákéknak házuk, szőlőjük, műhelyük és boltjuk is volt. De mit érdekelte mindez Virág Pétert, aki akkor az egész világból nem látott mást, mint Bágya Ica hamvas, piros arccsokáját, hullámos, selyemfényű, dus, barna haját és sötétzöld szemét. Hosszu, pipaszárlábu, nyesszett legényke volt Peti, sőt kissé bandzsai is, amely hibát az orrára illesztett fekete keretes pápaszem igyekezt helyreigazítani... Hóna alatt saktáblát szorongatott s a pápaszem mögül riadt tekintettel nézte Icat:

— Nem jössz sakkozni, Icuca?

Rátkai halkán utánamondta Magdának a következő strófiát:

„Tizenhárom kasza
Mindegyre csak vágott
Tizenháromszázszor
Csókolom a szád...”

Ica idegesen legyintett:

— Hagyj békében a sakkal, meg akarom tanulni ezt a nótát...

Rátkai megsajnálta Petit:

— Menjenek Icuca a lugasba, por van itt künn...

— Igen, mert egyedül akar maradni Magdával — nyelvelt vissza a kislány. — Ugyis visszajövök mindjárt...

Ezzel előreszaladt a kertkapu felé. Peti meg lehorgaszott fejfel, néma boldogsággal követte. Magda szeme nevetősen villant a rács mögött:

— Má'ez is forgolódná a legények körül...

Rátkai közelebb lépett az ablakhoz. Egy csöppnyi cigarettavég fitygett az alsó ajkán. Nagyot sóhajtott:

— A fene ezt a rácsot.

Nagy porfelhővel az Ávrám Mikuláj szalmászekere hajtott be a Sár-utca, Két ókor baktatót esztelenül

Csermői Pál

SZABADSÁGON

az emeletnyi magasra megrakott szekér előtt, mellettük ott lépdelt az öreg Ávrám. Hőfőhő bajusza majd akkora volt, mint az ökrök szarvai.

Főnt a szalmaemelet tetején ott hevert hasonfekve Gyicza, az öreg unokája s versenyt nógatta nagyapjával az ökröket:

— Csálé hój, Mitru ná...

— Jó szerencsét — köszöntötte az öreg, Ferit. Aztán egy percre megállt:

— Hazajöttél fiam? Hát az én Tóni fiamról nem hallottál semmit?

Hát bizony arról nem hallott Feri, mert a Tóni ott maradt végleg Száltingrádnál.

A por lassan elült s a sárkon zörgős szekér állott meg. A bakról lekiáltott Rátkához Durilla András:

— Ott van Magdi?

Rátkai bólintott, mire amaz lekászálódott a kocsirol s odajött az ablakhoz:

— Aggyisten. Hát meggyöttél?

— Csak szabadságra — felelte Rátkai. Aztán nevetve hozzátette:

— Még csak egy-két napig romtom néktek a levegőt, aztán megyek vissza.

Durilla szemében öröm csillant. Ötvenéves volt, s már egy éve jár Magda után. Ostora nyelvével megkocogtatta a rácsot s a lány közelebb jött:

— Vótam idesanyádnál, kérdezte, hogy nem-e mécc haza vasárnapra?

Magda tanyai lány volt, özvégű édesanyja kint lakott a tanyán s 5 onnan jött be szolgálni. Vasárnap pontként hazajárogatott, s olyankor Durilla szokta kivinni kocsijával. De most vasárnap nem lesz hazamenés. Feri utazik vissza, őt kiseri az állomáshoz. Piros hullám öntötte el az arcát:

— Nem megyek most vasárnap haza Andris, majd csak két hét múlva.

Elhallgatott. Durilla ezomoruan nézett fel rá. Az ostort odátámasztotta a falhoz s elővette cigarettáit „dózlíját.”

— Még maradok egy kicsit — mondotta ügyetlenül — és sodorni kezdte cigarettáját.

— Hát te, Feri mit mondasz, sokáig tart még ez a hecc?

Ebben a pillanatban megszólalt a malom dudája, mely a délutáni két órát jelezte. Csakugyan valami furcsa, rekedt csikordulással kezdett neki kétszer is a dudálásnak. Mintha reszketőshangu öregember lett volna, aki a torkát köszörüli, mielőtt belefog a mondókájába.

Rátkai Feri képen öröm ragyogott:

— Nem, nem tart már sokáig, Andris bátyám...

Andris elbucszott fölök és sietve hazafelé tartott, a kis faluvégi vályogház felé...

A sejt megadta a jelt. A malomban új gépész volt, a sejt embere. Ha a malomszerve a kétszer rekedten dudál, ez azt jelenti, hogy Ferinek aznap éjjel munkába kell állnia.

Neki fogott a készülődésnek. Apja az Endey birtokra járt napszámba, anyja egyetlen malacukat etette az udvaron. Ő bement a szobába és kiscsomagolta ládájából a furógépet, a kis csaváros emelőt, a csavarhúzó és a többi szerszámot. Mind német márká volt „semleges” svéd acélból.

Fütyürészve dolgozott, közben kipillantott az ablakon. Az ott tülő félen Csukásné ment meggörnyedve háttal, rongyos kötényébe három síró kigyerek kapaszkodott. Apjukat félig agyonverték a csendőrök, mert az Endey tanyán azt mondta az aratóknak, hogy az urak fejét kéne lekaszálni ezzel a kaszával, akkor mindjárt rend volna. Mészáros, a spicli meghallotta ezt és rögtön továbbadta az uraságnak. Már délel-

két csendőrről kijött a földre a fiatal Endey és magukkal vitték Csukásné.

Ferinek elnehezült a szíve, ahogy Csukásné nézte.

— Érted is megfizetünk — mondta magában, s keze ökölbe szorult.

Éjjel észrevétlenül kilöközt a házból a bárkai erdőhöz, ott, ahol a vasutvonal elhajlik Székfalva felé. A vonalvizsgáló pályakocsi éjjel tizenkettő után szaladt végig a síneken, addig az erdő szélén a mogyoróbokrok közt megapulva várt. Akkor munkához látott. Négy sinzelvényből kiszedte a sincsavarokat és a hevedereket. Aztán sietve hazatért.

A szerszámokat beledobálta a kutha és lefeküdt a tornácra lévő lágyra. Míg a kerek alatt visszarsurrant a házba, a három kilométernyi uton teremtett lélekkel nem találkozott, még a kutyák is szöveléssel voltak: meg se ugatták.

Alig múlt három óra, amikor óriási robaj rázta meg a falu csendjét. A hadianyagszállító vonat, melyet német katonaság vezetett, ráfutott a sinzeket nélküli pályára. Rövid cikázás után a mozdony leszaladt a töltésről s a husz vagon hegyénhátán egymásra torlóva pozdorjává zúzódt.

A mozdonyból kicsapó tüztől a löszerek robanni kezdtek s még alig hajnalodott, mikor már az egész kocsisor lángban állott. Megjött a katonaság is a szomszéd városból, de a keleti frontra hadiszíri helyett már csak hamu jutott.

Ebédután Rátkai Feri megint ott állt a Bágya ház Sár-utcai kis ablaka alatt, ahonnan ismét kihallatszott a Magda orgonabugáshoz hasonló hangja:

„Kimentem a rétre
Ibolyát kaszálni...”

Nyílt a kiskapu s Griblea jegyző képett ki rajta... Eljárt Bágya... z, különösen, — ha mint most is — a férj távol volt. Bágyáné a léckerítés mögül mosolygott a távozóra, aki most meglátta Rátkait a ház előtt:

— Hát te mit lödörögsz itt dolog-időben, miért nem megy a vasúthoz segíteni?

— Szabadságon vagyok, jegyző ur — még két napom van itthon, azt ki akarom használni, — s felkacsintott az ablakra.

— Jól van hát — legyintett a jegyző s a rokonszenves házra való tekintettel még atyai tanáccsal is szolgált:

— Azán jól viseld magad a fronton, hozz haza majd kitüntetést s hehehe... nevetelt hozzá rekedten. S nevése úgy is hangzott, mintha az ilyesmin akkoriban csak nevetni lehetett volna.

— Megpróbálom, jegyző ur — felelte Feri — aztán felszólt a lányhoz:

— Ezeket nem sokáig uraskodnák már...

— Mintha meghallotta volna Bágyáné, hogy milyen veszélyes téma felé közeledik beszélgetésük, a folyosóról bekiáltott a konyhába:

— Magda, sohase leszel már kész azzal a mosogatóval? Készülj, megyünk a kertbe meggyet szedni.

Feri kacsinott és halkán felnevetett.

— Eregjy csak, eregyj, ennek a ténsasszonynak is lesz nemsokára egyéb gondja, mint az urát csalni...

Magda elrakta az edényeket, egy pillanatra közelített a rácsához és nagy, dióbarna szemű pillantását rávetette a fiura:

— Mi nem fogjuk megcsalni! egyet mást, pedig szegények vagyunk, ugye?

— Szegények vagyunk, — felelte Feri — de mienk az egész mindenség.

Majd bucsút intett a mogyorófavesszővel.

Aztán vasárnap kigyere a vonathoz.

Magda odaszorította arcát az ablak rácsához és egész szívét beleadta a válaszbá:

— Ott leszek, Feri.

Pártélet

Tökéletesítsük a tömegszervezetek pártvezetését

A párt hivatása abban áll, hogy megszervezze a nagy tömegek alkotóerejét és kezdeményezőszellemét és azt a szocialista építési feladatainak teljesítésére összpontosítsa. Ennek érdekében pártunk II. kongresszusa leegyeztetett, hogy a pártszervezetek „legfőbb kötelessége” a párt tömegkapcsolatainak erősítése, amelyet leginkább a tömegszervezetek pártvezetése útján valósíthatnak meg.

Az elmúlt évek tapasztalatai tényekkel bizonyították, hogy a szakszervezetek fontos szerepet töltenek be a gazdasági építésben és a dolgozók életszínvonalának emelésében. A szakszervezeti tevékenység azonban városunk egyes gyáraiban, üzemekben és vállalataiban még nem kielégítő. El kell érni, hogy a szakszervezetek a dolgozók széles tömegei számára valóban az igazság és a gazdasági vezetés lenni iskolái legyenek.

Városunk számos üzemében a pártszervezetek hozzájárulással vezetik a szakszervezeti bizottságokat. A I. Ranghely-gyárban az alapszervezet irányításával, a szakszervezet, az üzem vezetőségével együttműködve, a műhelyekben és az üzemszolgálatokon tanulmányozza a termelési növelésének, az önköltség csökkentésének és a minőség megjavításának legmegfelelőbb módszereit. A dolgozók szakszervezeti csoportgyűléseken vitatják meg az előttük álló feladatokat és tökéletesítik azok teljesítésének módját. Eleven példája ennek a fogaskerék-műhely munkásainak javaslata, amely így szól: az üzem vezetősége gondoskodjék több megrendelésről, mert a gépek teljesítőképességét nem használják ki teljes mértékben. A párttagok eredményes munkát fejtenek ki a szakszervezeti bizottságban és csoportokban, gyakorlatilag segítik a szakszervezet munkáját és így a dolgozók figyelmét sikerült a gazdasági tevékenység legégetőbb kérdéseire irányítani.

Hiba itt abban mutatkozik meg, hogy Ursu Ladislau elvtárs, az üzem bizottság titkára, lebecsüli a szakszervezeti munkát, a szakszervezeti csoportokban lévő párttagok tevékenységét, sőt magát a pártalapszervezetet is. Helytelenül úgy tekinti, hogy a sikerek az ő tevékenysége folytán születtek meg; a pártszervezet és a kommunista gyakorlati segítségét semmibe veszi. A gyár üzem bizottságának mindegyike meg kell találnia annak módját, hogy megfelelően segítsék Ursu Ladislau elvtársat, az üzembizottság titkárát e hibájának leküzdésében.

A CFR fűtőház pártalapszervezete is jó munkát végez a tömegszervezetek irányításában. Május 25-én közgyűlésen értékelte ki az üzem bizottság munkáját. Ezalkalommal kiemelte, hogy a szakszervezeti vezetők — beleértve a csoportfőnököket is — becsületesen eleget tettek az előttük álló feladatoknak. A fűtőház pártalapszervezete megkülönböztetett figyelmet fordít az IMSZ-szervezet munkájának irányítására is, Stan Ioan elvtárs, a pártszervezet titkára személyesen segíti az IMSZ-szervezetet.

A December 30-gyárban a pártbi-

★
Irta: SOOS ELEK,
az aradvárosi pártbizottság titkára
★

zottság gyakorlati segítséget nyújtott a szocialista verseny megszervezésében s a dolgozók nagy többsége — 81 százaléka — bekapcsolódott a versenybe. A párttagok segítségével a szakszervezeti csoportok állandósították a szocialista versenyt, kiterjesztették a fejlett munkamódszereket és így májusban 9,7 százalékkal növekedett a munka termelékenysége, ugyanakkor 1,44 százalékkal csökkent az önköltség (a tervezés viszonyítva).

A tömegszervezetek irányítása és vezetése terén jó munkát végeznek a CFR főműhely, a TEBA, a Vörös Trió és más gyárak alapszervezetei is.

A II. pártkongresszus a tömegszervezetek irányításával és vezetésével kapcsolatban felhívja a figyelmet a pártszervezet munkájában tapasztalható fogyatékosokra. Egyes helyeken a pártszervezetek nem gondoskodnak eléggé a tömegszervezetek tevékenységének állandó vezetéséről és irányításáról; nem nyújtanak megfelelő segítséget a termelési értékek és a szocialista verseny megszervezésében; a szakszervezetekben és az IMSZ-szervezetekben és a többi tömegszervezetekben tevékenykedő párttagok nem küzdenek erősen az illető tömegszervezeti munkában megnyilvánuló bürokratizmus ellen.

A sütőipari tröszt pártalapszervezete nem segíti a szakszervezetet a szocialista verseny megszervezésében és a dolgozókat foglalkoztató kérdések megoldásában. Nem elemzi az üzem bizottság munkáját. Ennek tulajdonítható, hogy nem tartják meg rendszeresen a termelési értekezleteket, a verseny formális és a szakszervezet tevékenysége többnyire a tagsági díjak begyűjtésében merül ki.

Nem különb a helyzet a vajgyárban és a Libertatea cipőgyárban sem. A vajgyárban a pártalapszervezet is gyengén működik, csaknem teljes egészében hiányzik a politikai tömegmunka. A szakszervezet és az IMSZ-szervezet tevékenységét lebecsüli. A Libertatea cipőgyár pártalapszervezete hónapok óta nem kérte fel jelen-

tésre az IMSZ-bizottságot. A közelmúltban az alapszervezet bizottsága elhatározta, hogy vezetőségi gyűlésen elemzi az IMSZ-szervezet bizottságának tevékenységét. Az IMSZ-bizottság elkészítette a jelentést, ám a határidő már elmúlt s a bizottság várja, hogy a pártszervezet bizottsága „ohajtja” meghallgatni azt. Mit mutat ez a példa? Azt, hogy a Libertatea-gyár alapszervezetének bizottsága nagyobb felelősséggel kell vezetnie és irányítani a tömegszervezeteket, elsősorban a szakszervezeteket és az IMSZ-szervezeteket. A párttagok és tagjelöltek mozgósítását részesítik gyakorlati segítségben az ifjúságot, a dolgozó legszélesebb tömegeit magába foglaló szervezeteket, hogy azok ténylegesen a kommunizmus iskoláivá váljanak a tömegek számára. A tömegszervezetek pártvezetésétől függenek gazdasági sikereink.

Az üzem bizottságoknak a termelési kérdésekben kívül gondoskodniuk kell a dolgozók mindennapi anyagi és kulturális szükségleteinek kielégítéséről. Még előfordul, hogy egyes vállalatvezetők elhanyagolják a kollektív szerződések összes pontjainak teljesítését. A szakszervezeti bizottságoknak ügyelniük kell arra, hogy a szerződésben foglalt pontokat maradéktalanul teljesítsék.

A kulturális tömegmunka, az ifjúság sport- és kulturmegnyilvánulásokba való bevonása terén is fogyatékosok mutatkoznak. A pártszervezeteknek ezen a téren is messze menő segítségben kell részesíteniük a tömegszervezeteket.

A tömegszervezetek rendszeres irányítása, vezetése és ellenőrzése — állandó feladata minden pártszervezetnek. „A párt csak úgy vezetheti a dolgozó tömegeket a szocialista építési útján, — mondja az RMP Központi Vezetősége tevékenységéről szóló jelentés a II. pártkongresszuson — ha állandóan kommunista nevelésben részesíti őket, emeli politikai öntudatukat”.

Éljenjaro CEC takarékpénztár

Péntek délután, az Allmentara Helyi Kereskedelmi Szervezet kulturtermében gyűltek össze a gyárak, termelőszervezetek, vállalatok és intézmények CEC takarékpénztárának önkéntes felölősei. Az emelvényen, az előlő asztal előtt kimutatás szemléltetően ábrázolja a vállalatokban az első félévben miként növekedett a CEC befizetők száma. Baloldalt himzett vörös zászló állt, amelyet jutalomként az a CEC takarékpénztár kapta, ahol a legjelentősebben növekedett a betétek száma.

Hossu Vasile, a CEC városi irányító-bizottságának titkára beszámolójaiban többek között rámutatott arra, hogy népgazdasági szempontból is, ugyanakkor egyéni szempontokból is, milyen fontos a CEC befizetők számának gyarapítása. Részletesen rámutatott azokra az előnyökre, amelyek a betétekből származnak. Végül elemezte a városban és üzemekben működő takarékpénztárak tevékenységét. Az elemzés alapján az első helyet és a vándorzászlót a Belkereskedelmi Minisztérium helyi kirendeltsége kapta, a második helyezett az ADAS állami biztosító vállalat, a harmadik a Poligráfia központ, a negyedik pedig az ARTEX szabóipari termelőszövetkezet. Diszoklevelet kapott tizenkét takarékpénztár önkéntes felölőse, köztük az említett négy intézmény is.

—O—

Tulajdonosok eladása ferveket

Az Aprozar Helyi Kereskedelmi Szervezet első félévi eladási tervét 102,7 százalékkal teljesítette. Az elmúlt hónapban 5,5 százalékos tervteljesítést értek el az Aprozar dolgozói. Különösen a 3., a 9., a 12. és a 13. számú egységek járultak hozzá a szép eredmények eléréséhez. Az említett kereskedelmi egységek 28—56 százalékos tervteljesítéssel tüntek ki. Nagymennyiségű újburgonyát, uborkát és zöldséget adtak el az utóbbi időben.

Három részre oszlik a szöveg. A régi rakthelyiségből egy földszinti, egy első emeleti és egy másodemeleti helyiséget építettek. Mindhárom műhelyben jó munkakörülmények között dolgoznak, világos van, bevezették a villanyt és a vizet. A két emeleten van a zsanília szövedő, a földszinten pedig, ahol szintén hamarosan megindul a termelés, a flottir törleközöket szövik majd. Közben az udvari, földszinti épületben tovább folyik a munka, az átalakítás s hamarosan sor kerül a gyógyvatta készítő gépek beszerelésére is. Az építő munkások úgy ígértek, hogy augusztus 23-ig, a felszabadulás ünnepéig ezt a részleget is üzemképesé teszik.

Sz. J.

A Chimica helyiipari vállalat új üzemosztályán

Az épület még vakolatlan. Az udvarban deszka és egyéb építkezési anyag halmozódik. Az udvari földszintes épületben még nagy a „fel-fordulás”, folyik a renoválás. De az első kétemeletes épület ablakaiból a szövedőgépek csatogása szűrődik ki. Itt van a Chimica helyiipari vállalat új üzemosztálya: a zsanília és flottir szövedő.

Áprilisban vette át a Chimica helyiipari vállalat a December 30-gyártól a zsanília és flottir szövedőt, valamint a gyógyvatta osztályt. A Dimitrov ut végén, a volt keményítőgyár épületében kezdődtek meg az átalakítási és szerelési munkák s június 22-én az egyik osztály — a zsanília szövedő, az előszövedővel együtt, ahol a zsanília szálakat ké-

szítik — már üzemben volt. Az első napokban nehezen indult a munka, de a December 30 gyártól átvett szakkepzett munkások hamarosan újra teljes lendülettel dolgoztak. Tervük is ugyanaz maradt, mint amilyen a December 30 gyárban volt. Szorgalmukat, szaktudásukat igazolja az a tény, hogy már az első hét munkanap jervét 58 százalékkal teljesítették. Különösen jól dolgoztak ebben az időben Szumthnyi Magda, Venczel Anna és Popescu Olimpia szövedői.

Sok szép termék készül itt. Változatos színdesszeteltű mintás fürdőköpenyek való zsanília szövedés, erősebb szövedő zsanília butorszövet, zsanília asztalterítők és ágylakarók.

Tollhegyre kirándult...

Ott tul a rácson...

A természetalkotta zöld különböző árnyalatú gyönyörködtetett — a régebben néptáncsi épületeket keltészt — kis park előtt.

A park lelakolt kapuja felett a feljárásról ez olvasható: „Pionirpark: A gyep s a kikapált utak ürese. De nem... mégsem. Egy bárdny legelőszik szép csendesen.

Nem ez az egyetlen élőhely ott tul a rácson... Csipogó csirkehad tör előre. Hátrább zavartalanul kapingálnak a tyúkók.

Tovább sétáltam s eltűntem, hogy vajon a bárdny, a csirke s a tyúkók hogyan és milyen minőségben kerültek a parkba? Talán mint a pionirok játszótársai? De itt megszakadt gondolatom fonala, mert jól megteremtett tisztelőjómra ember akadtamokkál megrakottan igyekezett az egyik épületből a másik felé. A célhoz érve, az iratokat bedobálta az egyik ablakon és az épület mellett elhaladva, eltűnt a fák között.

Néhány másodperc sem telt el s ketten ugyanaból az irányból igyekeztek a másik épület felé. De ezek már kevésbé lehettek járatosak, mert a lezárt kapunál próbáltak szerencsét. Sikertelenül. De gondoltak egyet s eltűntek ugyanabban az irányban, mint előző társuk.

Tovább sétáltam, miközben azon tündöttem, amit a Pionirpalota igazgatója mondott, — mert a park mintegy kiegészítője lenne a palotának — hogy az ajtókat lezárták, ugyanis az idő jávalásával megkezdik a park rendbekerítést. De vajon hogyan jutottak ezek az emberek a parkba, amit még mindig díjmentesen használnak?

Minderre akkor kaptam választ, amikor megkerülve a volt néptáncsi épületet, a Lenin-körúton indultam el. A hűvös idő ellenére igen erős és furcsa szag csapta meg orromat. Hogy beigazoldjon gyanum, a szag okozói feljöttek. Nyilván elérkezett az étkezési idő. Ha a szag és a hangok nem lennének árulkodó, senkinek sem jutna eszébe, hogy a város helyi közepén, a pionirpark tözsomszedságában lakó családok malacokat hizlalnak. Hiszen kinek lehet egyetlen ellenővése is (legalább is szerintük), mert az őt úgy építették, hogy az egyetlen oldalról sem látható. Csúdn egyet fejezték el készítői és azok, akik engedélyezték, hogy a szennyvizet még sem lehet leveztetni a gyermekeknek átadott parkba...

Vajon a néptáncsi rendelet, amely előírja, hogy a város központjában szigorúan tilos a sertésnevelés és hizlalás, a néptáncsi épületre és alkalmazottaira nem vonatkozik?

Közben rábukkantam a deszkakerítés kiöltő léceire is. Ez a rés helyettesíti az ajtót. A bárdnyt és a majorsági udvar lakóit itt engedik át a zöldsé. S ha a pionirpalota vezetősége a kerítést egyik napon megjavíttatja — éppen úgy, mint a monddában Déva vára építésénél történt — következő nap reggel újra kezdheti.

Vajon mikor tartják tiszteletben a park szomszedságban lakók és dolgozók a Pionirpalota és kis tulajdonosai, a gyermekek jogait?

R. B.

TESTNEVELÉS ÉS SPORT

A rajoni labdarugó bajnokság

A rajoni labdarugó bajnokságban is befejezés felé közelednek a tavaszi forduló küzdelmei. Veretlenül, pontvesztés nélkül a Lipaii Progresul áll az élen, míg mögötte a Vingai és a Sági Recolta sorakoznak fel. Néhány csapat figyelemfelkeltését igazolja, hogy mind gyakoribbá válnak az egyes mérkőzéseken a meg nem jelenések, amelynek a Testnevelési és Sportbizottság labdarugó bizottsága erősen gátat vet. A legutóbbi forduló eredményei: Kúrtosi Recolta—Alunisi Recolta 10:1, Sági Recolta—Soborsini Recolta 4:1, Lipaii Progresul—Vingai Recolta 4:2, Kisiratosi Recolta—Frumuseni Recolta 3:0 w. o., Sofronyai Recolta—Pankotai Recolta (Avintul) 3:0 w. o. A bajnoki táblázat az alábbi:

Lipaii Progresul	10	10	—	64	6	20
Vingai Recolta	10	7	2	37	11	16
Sági Recolta	10	7	—	30	15	14
Pankotai Recolta (A)	8	5	1	2	9	14
Zimándközi Recolta	9	4	2	3	21	22
Kisiratosi Recolta	10	5	—	5	19	24
Sofronyai Recolta	10	4	2	4	17	24
Kúrtosi Recolta	10	4	1	5	31	26
Frumuseni Recolta	9	2	3	4	5	18
Ujzímándi Recolta	10	2	2	6	10	17
Soborsini Recolta	8	3	—	5	16	28
Alunisi Recolta	9	—	2	7	7	41
Mácsai Recolta	9	—	1	8	6	36

★

A vasárnapra hírdetett Kíniz. (Oroszára)—Energia G. Dimitrov nemzetközi mérkőzés elhalasztották.

—O—

Közlemény

Megnyílt az aradi Tartományi Múzeum átrendezett 1848—49-es történelmi osztálya. Ugy a történelmi osztály, mint a képtár, a Goya- és Pataky-kiállítás, valamint a „Jég-szelet Múzeum megtekinthető vasárnap, kedden és pénteken 10—13, 17—20 óra között.

—O—

A iasi filharmonikusok Aradon

A Iasi „Moldova” Állami Filharmonia vasárnap, július 8-án este 8 óra körül tartja szimfonikus hangversenyét a Kulturpalotában. Műsoron: Achim Stoia: III. szvit; Franz Schubert: A hárs, Oscar Strauss: Aria a Varázskeringő című operettből, G. Dendrino: Aria a „László-má sa cini” című operettből, Kálmán Imre: Aria a Cirkuszhercegnő című operettből; Beethoven: V. szimfonia. Vezényel: Theodor Avitahl, szótól énekel: Ion Dacian (tenor), a Román Népköztársaság érdemes művésze, állami díjas.

—O—

JÓHÍR

Július 8-án szép, meleg időjárás várható. Enyhe felhőátvonulások lehetségesek. A hőmérséklet emelkedik. Nappal 25—30, éjjel pedig 10—15 fok között váltakozik. Enyhe szél.

A következő két napon: Az időjárás továbbra is szép, meleg marad. Ritkán bekövetkező enyhébb felhőátvonulások.

Rudas Aladár,
Lówy László

Román termelőszövetkezeti küldöttség a Magyar Népköztársaságban

A magyar szövetkezeti dolgozók július elsején ünnepelték országuk szövetkezeti napot. Ezalkalommal minden megyében nagy ünnepséget tartottak, amelyekre a baráti országok szövetkezeti dolgozói is meghívták.

A Magyar Népköztársaság Csongrád-megyei szövetkezeti szövetsége (KISZÖV) a Temesvár-tartományi szövetkezeti unió dolgozóit hívta meg a román-magyar barátság jegyében. A meghívás egyben tapasztalatcsere jellegű is volt a szövetkezeti kultur- és sporttevékenység terén.

Kellemes meglepetések

Lázás ütemben indult meg a későszőlés és a temesvári és aradi szövetkezeti kulturmunkások rövid hat nap alatt fáradhatatlan áldozatkész-séggel minta-programot állítottak össze.

Szombaton a déli nemzetközi expressz indult el a 75 tagú küldöttség az aradi állomásra. Verőfényes napsütésben robotgott a vonat és odabent a fülkékben izgatott, vidám terefere folyt. Chimeru Eugenia azon töprengt, hogyan fog majd magyar dolgozó testvéreivel beszélni, Batrin Ioan — aki alig pár szót ért magyarul — biztatta, hogy ő majd segít.

„Bine ați venit, dragi oaspeți români!” — ez a felirat fogadta őket a Iókösházai állomáson. Amikor a román küldöttség leszállt a vonatról, virágcsokrokkal fogadták őket.

Iókösházán népes küldöttség várta a vendégeket. A küldöttség tagjai Kiss István, a Magyar Dolgozók Pártja megyei titkára, Szabad István, a Háziasz Néphontról megyei titkára, Bereczki Sándor csongrád-megyei szövetkezeti elnök, Molnár István, a hódmezővásárhelyi néptáncs elnöke, valamint a szövetkezeti élűmnkösk

már az első találkozásnál kifejezésre juttatták a román-magyar barátságot.

Az elhagyott üdvözlőbeszédük után a magyar és román szövetkezeti dolgozók kart-karba öltve indultak Iókösházára, ahol az ünnepség színhelyére.

A béke és barátság szellemében

Virág és zászlósdíz közepette futott be hódmezővásárhelyre a vonat. Itt is az állomás hosszában kifeszített román üdvözlő felirat várta a vendégeket: „Bine ați venit dragi cooperatori din Arad și Timisoara!”

...A szövetkezeti nap ünnepsége vasárnap reggel 9 órakor vette kezdetét. A hódmezővásárhelyi Petőfi-színház szufolágis megtelt közönséggel. Az ünnepséget Bereczki Sándor, csongrád-megyei szövetkezeti elnök nyitotta meg 5000 szövetkezeti dolgozó nevében, majd Juhász András, a Temes-tartományi Unió nevében emelkedett szószára. Ismertette a Temes-tartományi szövetkezetek fejlődésének egyszerű útját, hogyan küzdenek a szövetkezeti dolgozók a széles néptömegek jobb ellátásáért, a termelékenység növeléséért, az önköltségi ár csökkentéséért. Kiemelte azt a egyszerű támogatást, amelyet a Román Munkáspárt nyújt ebben a küzdelemben, majd rátért a béke-harc s a népek barátságának nagy fontosságára. Juhász elvtárs beszédét nagy tetszéssel és állandó tapsal fogadták. Minduntalan felhangzott a szünni nem akaró kiáltás: „Eljen a magyar-román barátság!”

Ezután közös kulturműsor következett, amelyen a csongrád-megyei szövetkezeti kulturszervezetek győvővői népi szokásokat és helyi népvise-

letű táncokat mutattak be, majd az aradi December 21 termelőszövetkezet táncosportja adta elő nagy tetszéssel román és magyar táncát.

Déltűn sportműsor következett. Ezalkalommal többek között a temesvári Voința szövetkezeti labdarugó csapat mérte össze erejét a csongrád-megyei szövetkezeti válogatott labdarugócsapatával. Az eredmény 1:1 döntetlen volt. A temesvári csapatnak bizony nehéz volt elérnie a döntetlent a jóképesű magyar szövetkezeti válogatott csapatával szemben.

Diszeldadás a hódmezővásárhelyi Petőfi-színházban

A helyi rádióadó egész nap közvetítette az aradi és temesvári szövetkezeti kulturszervezetek estély-előadását. Már a kora délutáni órákban hatalmas tömeg foglaltott jegyekért a színház pénztáránál. Este nyolc órakor a színház szufolágis megtelt. A műsort kizárólag a romániai vendégek szolgáltatták.

Minden műsorszámot szünni nem akaró taps kísért, a nézők lelkes baráti hangulata peroról-percre emelkedett. Különösen nagy sikert aratott az aradi December 21 táncosportja román, magyar és orosz táncával. A Kisjénő vidéki román néptáncosok előadtak eredeti román táncot háromszor kellett megismételni, a tánc után a lányok és fiúk győvővői piros rózsákból virágcsokorral árasztották el a lelkes nézőket, akik nagy örömmel tűzték hajukba, ruhájukba a virító rózsákat és virághegyet csókolgat dobáltak a táncosok felé. Hasonló siker koronázta a temesvári Imbracamintea termelőszövetkezet táncosportjának szerb és bányai német táncát. Kiss Miklós,

az aradi Varga Katalin termelőszövetkezet dolgozóit is lelkesedéssel ünnepelte a közönség az előadott román és magyar dalokért. Tetszést aratott Fogarasi Rózi, aki magyar verseket és dalokat adott elő. De a többi szereplők, mint Florea Cecil, Bodó Luiza, Acs Irén, Varga Anci közreműködését is virágcsokrokkal köszöntötték meg. Leikes tapost kapott a Ivascia Anna által vezetett zenekar is. Az előadás végén a Petőfi-színház igazgatója mondott köszönetet az élvezetes estéért.

Hétfői élmények

Hétfőn a vendégek megtekintették a hódmezővásárhelyi Béke-szállóban rendezett kisipari termelőszövetkezeti kiállítást. Különösen a háziipari szövetkezetek által kiállított termelvények arattak nagy tetszést. Gyönyörű himzések, kerámiák tárgyak, háztartási cikkek sonakoztak fel a vitrinekben. Ezután a vendégek csoportosan a városban sétáltak. Megkapó volt az a meleg, közvetlen, baráti fogadtatás, amellyel léptennyomon fogadták a romániai szövetkezeti dolgozókat. A zenészeket többször megkérték, hogy játsszák el a perinált és minduntalan kis csoportok keletkeztek az utcákon, ahol a magyar és román dolgozók vidáman hódolnak a kedves román népi szokásoknak.

Vendégek és vendéglátók egymást tanítgatják román és magyar szavakra. A táncosok az eredeti román és magyar táncleírások eljáratására törekednek. A járókelők meg-megálltak kezefogni, összeölelkezni a román vendégekkel.

Erdemes esete volt a román klarinétosnak, Voseac Vasile-nak. A hagyományos magyar vendégcsereit a klarinétost sem „kímélte”. S mivel a gymna kísés gyenge, hát... szodabikarbanona volt szüksége. Sé-

Moszkvába érkezett a koreai kormányküldöttség

MOSZKVA. (Agerpres.) A TASZSZ jelenti: A szovjet kormány meghívására július 6-án Moszkvába érkezett Kim Ir Szen marsall, a Koreai NDK miniszteri kabinetjének elnöke és a Koreai NDK kormányküldöttségének többi tagja. A központi repülőterén N. A. Bulganyin, L. I. Brezsnyev, E. A. Furceva, D. T. Sepilov és más hivatalos személyiségek fogadták az érkezőket.

Befejeződtek a római tárgyalások

Mit kíván Adenauer Olaszországtól?

„Biztonságot és stabilitást” a német főkeberuházásokhoz

ROMA. (Agerpres.)

A sajtóügynökségek jelentése szerint Adenauer kancellár és von Brentano nyugatnémet külügyminiszter elutaztak Olaszországból. Az olasz sajtó az olasz–nyugatnémet tárgyalásokat kommentálva utal arra, hogy a tárgyalásokon megvitatták az olasz ipar felhasználását a nyugatnémet militarizálás céljaira. Az Ansa olasz hírügynökség jelentése szerint:

„A bonni kormány megerősítette azt a szándékát (amelyet részben már meg is valósított), hogy Olaszországban fontos fegyverrendeléseket eszközöljön az újjalakítás alatt levő német hadsereg számára.

Eredményes tárgyalások f. nyak a Fiat-művekkel amerikai típusú repülőgépek gyártására és felvetődött az a lehetőség is, hogy Olaszország könnyű fegyvereket és löszert gyártsa a nyugatnémet fegyveres erők számára.

Több olasz hírmagyarázó rámutat arra, hogy noha a kiadott hivatalos közlemény szerint „a két kormány

között egyöntetű vélemény alakult ki”, mégis nézeteltérések merültek fel az olasz–nyugatnémet kapcsolatok bizonyos kérdései tekintetében és a nemzetközi helyzet összességére nézve.

Az Ansa hírügynökség például hangsúlyozza, hogy a tárgyalások folyamán „bizonyos nehézségek merültek fel a két országot érdeklő kérdések megvitatása kapcsán”. Az olasz kormány — állapítja meg az Ansa hírügynökség — azt remélte, hogy a német gazdasági élet munkalehetőségeit biztosíthat nagyszámú olasz munkanélkülinek. De az ezzel kapcsolatos eddigi kísérletek nem jártak kielégítő eredménnyel.

Egyes sajtóközlemények szerint a nyugatnémet küldöttség nyomást gyakorol az olasz kormányra abban az irányban, hogy Nyugat-Németország számára tesztelési belpolitikai folytatasson. Az Ansa szerint

„a bonni kormányküldöttség kijelentette, hogy az olaszországi német főkeberuházásokhoz olyan objektív

körülményeket kell teremteni, amelyek megfelelő garanciákat nyújtanak a biztonság és stabilitás tekintetében.”

Ugyancsak az Ansa hírügynökség megállapítása szerint „nézeteltérések merültek fel Bonn és Róma között azzal kapcsolatban is, hogy Olaszország minden eszközzel az atlanti szövetség gazdasági és társadalmi kérdéseit kívánja előtérbe helyezni”. A hírügynökség hozzáfűzi, hogy

az olasz diplomácia mindent megteszt, hogy eloszlassa a kancellár ezirányú aggályait.

Az Il Paese című lap véleménye szerint az olasz kormány a nyugatnémet küldöttségnek tett engedelmek utárára térve voltaképpen lemond a nemzetközi feszültség enyhítését szolgáló intézkedések támogatásáról.

Az Unita a tárgyalások eredményeit és a záróközleményt kommentálva azt írja, hogy

az olasz és nyugatnémet kormány „egyetlen lépést sem tett” az id. sz. nemzetközi kérdések megoldása felé.

Amerikai beavatkozás

Tháiföld belügyeibe

PEKING. (Agerpres.) Az Uj Kín jelenti:

Az Ekarat tháiföldi hetilap utolsó számában cikkét közölte, amelyben elítéli az Egyesült Államok beavatkozását Tháiföld belügyeibe.

A folyóirat hangsúlyozza, hogy Tháiföld az utóbbi időben felülvizsgálja külpolitikáját, és ezzel az Egyesült Államok nincs megelégedve. „Az egyetlen dolog, amit tetszünk az, hogy függetlenségi és szellemességi politikát folytassunk. Egy ilyen politika felel meg népünk érkeinek és óhajainak” — írja a lap.

A poznańi provokáció fizetett ügynökök műve

PRAGA. (Agerpres.) A Cseleka jelenti:

Prágában, a csehszlovák újságírók klubjában július 5-én sajtótájékoztatót rendeztek, amelyben felszólalt Miroslav Gondek, az amerikai kémiszolgálat volt ügynöke, aki nemrégiben visszatért hazájába.

Gondek 1946-ban hagyta el Csehszlovákia területét. Miután az amerikai kémiszolgálat beszervezte, évekig különféle kémtevékenységeket teljesített. Berlinben, ahonnan a diverzionistákat és kémeket utnak indították, többször találkozott lengyelül jól beszélő egyénekkel, akiket a Lengyel NK-ba küldtek, hogy fejtsenek ki felforgató és kémtevékenységeket. A poznańi véres provokáció fizetett ügynökök műve — hangsúlyozza Gondek.

Gondek, akit több ízben a csehszlovák kémtevékenységekkel Csehszlovákia-ba, mindinkább meggyőződött arról, hogy félrevezették és hogy szemérmey igazság sincs abban, amit a hazug amerikai propaganda éjjel-nappal világgá kürtöl. Amikor Gondek megtudta, hogy a csehszlovák kormány új törvényrendelet értelmében visszatérhet hazájába és becsületes munkát végezhet, átszökött a határon és jelentkezett a csehszlovák hatóságoknál.

Síróky miniszterelnök vezetésével csehszlovák kormányküldöttség érkezett Varsóba

VARSO. (Agerpres.) A PAP jelenti:

A Lengyel Népköztársaság kormánya meghívására július 6-án V. Síróky miniszterelnök vezetésével csehszlovák kormányküldöttség érkezett hivatalos látogatásra Varsóba.

A csehszlovák küldöttség látogatása során megvitatja a két baráti ország közötti sokoldalú együttműködés további elmélyítésének kérdéseit.

feltárta a személyi kultusz összes káros következményeit.

Nagyjelentőségű az egész nemzetközi élet számára a Szovjetunió által az ENSZ leszerelési albizottságának jelenlegi ülésén előterjesztett nyilatkozat-tervezet

az egyetemes békének és a népek biztonságának megszilárdítására vonatkozó intézkedésekről

E nyilatkozat-tervezet, mely szerint az ENSZ összes tagállamai — és a nem tagállamok is — kötelezettséget vállalnak arra, hogy „nemzetközi kapcsolataikban lemondanak az erőszak, vagy az erőszakkal való fenyegetőzés alkalmazásáról és nem folytatnak az atomfegyver és a hidrogénfegyver használatához”, újabb konkrét lehetőséget nyújtana egy fontos lépés megtételére a nemzetközi élet egyik legégetőbb kérdésének, a leszerelésnek megoldása felé vezető úton.

Amint arra A. A. Gromiko, a Szovjetunió képviselője, a leszerelési bizottság előtt rámutatott, a Szovjetunió azért terjeszti elő ezt a nyilatkozat-tervezetet, hogy kiegészítse a leszerelési bizottságot abból a szövegű utóból, melybe a nyugati államok magatartása révén jutott. Ezek az államok ugyanis még saját javaslatuktól is elálltak, csak hogy megihusítsanak bármilyen megegyezést a leszerelés kérdésével kapcsolatban.

Az ENSZ leszerelési bizottságában még folynak a viták, de — függetlenül attól, hogy a nyugati hatalmak képviselői milyen végső álláspontot foglalnak majd el a Szovjetunió újabb békejavaslatával kapcsolatban — kétségtelen, hogy ez a javaslat a világ minden becsületes emberének támogatását élvez majd, akik előbb, vagy utóbb, rákényszerítik bekegyarutakat a fegyverkezési verseny és a nemzetközi feszültség fenntartásában érdekelt szűk körre.

Szabó Mária

A nyugati reakciós körök mindjobban nyugtalanodnak a Szovjetunió termelési lendületének fokozódása miatt

NEWYORK. (Agerpres.)

A The Nation című folyóirat T. Balogh angol közgazdász cikkét közli, aki hangsúlyozza, hogy a nyugati körök mindjobban nyugtalanodnak a Szovjetunió termelési lendületének fokozódása miatt.

Most tíz éve a brit laburista kormány elfogadta az Egyesült Államok által kidolgozott gazdasági tervet — hangsúlyozza a cikkíró —, amelynek célja az volt, hogy lehetőséget nyújtson a segélyben részesült országoknak arra, hogy a szovjet gazdaság fejlődésével lépést tartssanak. Angliában még mindig reménykednek, hogy Nagy-Britannia visszakapja vezető szerepét Nyugaton.

E remények azonban nem váltak valóra. Nem nehéz bizonyítani a Nyugat gazdasági kudarcát, — hangsúlyozza Balogh, aki rámutat arra,

hogy a Szovjetuniónak a hitleristá hadsereg okozta óriási pusztítások ellenére sikerült tíz év alatt utólréni, egyes esetekben pedig túlszárnyalnia a nyugateurópai termelést.

Balogh felhívja a figyelmet a Szovjetunió által elért gazdasági sikerekre és hangsúlyozza azt a „vonzóerőt”, amelyet a „saját erejére támaszkodó Szovjetunió” technikai eredményei a világ sok országára gyakorolnak.

Tény az, — írja cikke folytatásában Balogh, — hogy a Nyugat „nem képes lépést tartani a szovjet technikai és gazdasági haladással”.

„Az Egyesült Államokban végzett számításokból kitűnik, — írja Balogh, — hogy a Szovjetunió az ipari termelés terén kevesebb, mint tíz év alatt képes utólréni az Egyesült Államokat és ezután még kevesebb időre lesz szüksége, hogy utólréni a globális termelés terén is.”

Ujabb intézkedések Japán remilitarizálására

TOKIO. (Agerpres.)

Néhány nap óta megkezdte működését a japán fővárosban a nemzetvédelmi bizottság. Ez a bizottság tölti be formálisan a minisztertanács mellett a katonai tanácsadó szerepét. Japán hivatalos személyiségek nyilatkozataiból kitűnik, hogy a jövőben a nemzetvédelmi bizottságot Japán hadügyminisztériumává alakítják át.

E bizottság megalakításával egyidejűleg intézkedéseket tettek a szárazföldi hadsereg és a japán flotta növelésére. Mint ismeretes, a japán kormány elkészítette a „hatéves védelmi tervet”. E terv szerint a szárazföldi csapatok létszáma 1957-ben 170.000-re emelkedik, később pedig 180.000-re. Ebben nincsenek benne a 30.000 főt kitevő tartalékok. Ugyanakkor Japán jelentős haditengerészeti flottát és nagy katonai légihaderejt épít ki „aktív felhasználás céljaira”.

Hasonlóképpen híadsz. ejtőernyős, stb. csapatokat alakít. Funadai, Japán nemzetvédelmi igazgatóságának vezetője hangsúlyozta, hogy Japán hadseregének különös figyelemmel kell tanulmányoznia a kémiai fegyvereket, az irányított lövedékeket és a lökhajítás atomfelszereléseket.

A japán hadsereg feltámasztási tervével kapcsolatban az ország vezetőkörei nagy szerepet szánják az Egyesült Államok által nyújtandó katonai segítségnek, amely a legutóbbi hat év folyamán mintegy 600.000 millió dollárba emelkedett. Az Egyesült Államoknak szándékában van ezévből 13 és félszeresére emelni ezt a katonai segítséget. Az új költségvetési évben, amely június elsején kezdődött, a Japánnak szánt katonai segítséget 400 millió dollárban szándékoznak megállapítani.

Az iráni sah látogatása Kieuban

KIEV. (Agerpres.) A TASZSZ jelenti:

Mohammed Reza Pahlevi, az iráni sah ötenége, felesége és a kíséretében lévő személyek július 6-án este Zaporozsejéből jöve Kieuba érkeztek. Az iráni vendégeket a kievi repü-

lőterén az Ukrán SzSZK kormányának tagjai, a társadalmi szervezetek képviselői és újságírók fogadták.

D. Sz. Korotcsenko, az Ukrán SzSZK Legfelső Tanácsa Elnökségének elnöke és Mohammed Reza Pahlevi iráni sah beszédet mondtak.

Könyvbarátok figyelmébe!

A rajoni központi könyvtár (Kulturpalota, telefon 10—15) és a gyermek, valamint ifjúsági könyvtár (Közértességi utca 89) különböző nyelvű irodalmi, ideológiai, tudományos, technikai, stb. könyveket kölcsönöz az olvasóknak. Berakozás díjmentesen történik a személyazonossági igazolvány, iskolásoknak az is-

kolai igazolvány alapján. Az olvasóteremben naponta újságok, folyóiratok és a könyvtár dokumentációs alapjának kötelei tanulmányozhatók. A rajoni könyvtárat naponta 10—14 és 16—20 óra között látogathatják, vasárnap 10—13 óra között, az ifjúsági könyvtárat pedig naponta 10—13 és 16—19 óra között.

A HÉT Kimagasló Nemzetközi Eseményei

„Csak a gyengék nem engedhetik meg maguknak, hogy igazságságos legyenek”, — ez a régi keleti mondás kitűnően jellemzi azt a benyomást, melyet

az SzKP Központi Bizottságának a személyi kultusz és következményeinek felszámolásáról szóló Határozata

minden becsületes olvasóban keltett. Valóban, az SzKP, lenini elvkisege alapján, megdönthetetlen erejéről tanuskodik ez a határozat, mely az igazi kommunizmusra jellemző elvszerűséggel és nyíltsággal, mélyen szántó elemzés alá veszi a személyi kultusz felszámolásával kapcsolatban felmerült összes kérdéseket. Ezáltal nemcsak a Szovjetunió Kommunista Pártja, a szovjet nép számára vonja le a személyi kultusból és a felszámolása terén elért sikerekből adódó következtetéseket, de az egész világ kommunista és munkáspártjainak is hathatós segítséget nyújt a személyi kultusszal kapcsolatos hibák helyes felismeréséhez és a jövő feladatainak pontos körvonalazásához.

A Határozat megállapítja a Szovjetunió Kommunista Pártja XX. kongresszusának jelentőségét, mind az SzKP, mind a nemzetközi munkásmozgalom szempontjából. Örömmel állapítja meg, hogy nemcsak a Szovjetunió és a demokrácia tábor országainak kommunista és munkáspártjai, egész népe fogadta nagy helyesléssel a XX. kongresszus határozatait, hanem a tőkés és gyarmati országok embereinek milliói is. Ez is bizonyítja, mennyire helyesek voltak a határozatok és milyen új távlatokat nyitottak meg a nemzetközi munkásmozgalomban, az egész békés emberiség számára.

Ezt bizonyítja különben az a fékevesztett düh is, amellyel az imperialista körök az SzKP XX. kongresszusának határozatait fogadták. Ezek a körök — mint már annyiszor a világ első szocialista államának megalakulása óta — minden eszközt felhasználnak, hogy csorbítsák a Szovjetunió napról-napra hatalmasabba váló tekintélyét, mellyel a világ egyre több országa és népe előtt bír; hogy aláaknázzák a kommunista és munkáspártok nemzetközi egységét, szakadást idézzenek elő a nemzetközi munkásmozgalomban, gyöngítsék a szocialista tábor erejét.

Ebből a célból aljas rágalomhadjáratot indítottak a Szovjetunió ellen, igyekezve a maguk céljaira kihasználni azt, hogy a XX. kongresszus bátor elvszerűséggel tárta fel az egész világ előtt a Sztálinnal kapcsolatos személyi kultusz összes káros következményeit.

Az SzKP KB Határozata megvilágítja a Sztálin körül kialakult személyi kultusz objektív tényezőit — a konkrét történelmi feltételeket, amelyek közepette a Szovjetunióban végbement a szocializmus építése, mind pedig egyes — Sztálin személyes tulajdonságaival kapcsolatos — szubjektív tényezőket.

Ezzel megdöntetlenül bebizonyították azon ellenséges állítások hamis voltát, mintha a személyi kultusz a szocialista társadalmi rend velejárója lenne, vagy mintha a Sztálin körül kialakult személyi kultusból fakadó komoly hibák bátor leleplezésével és következetes kiküszöbölésével megváltozott volna a Szovjetunió társadalmi rendszere.

A Határozat világosan megmutatja, mennyire idegen a marxizmus-leninizmus szellemétől, a szocialista társadalom alapjaitól minden szemé-

lyi kultusz. Ugyanakkor arra is rámutat, milyen tarthatatlan az a felfogás, mintha egyetlen ember tevékenysége megváltoztathatná a társadalmi fejlődés törvényszerűségének alapján, a széles néptömegek harca következtében létrejött — társadalmi rendszert.

Az az alapos elemzés, mellyel a Határozat az egyes kommunista és munkáspártoknak — a XX. kongresszusnak a személyi kultusz kérdéseivel kapcsolatos — állásfoglalását vizsgálja, komoly segítséget nyújt majd a pártok további tevékenységéhez.

Az SzKP KB Határozata pontosan megjelöli az SzKP pártvezetésének további feladatait a személyi kultusz káros következményeinek felszámolása és a hatodik ötéves terv teljesítése terén. Ugyanakkor alaposan elemzi a nemzetközi helyzetet, a világrendszerre alakult szocializmus továbbfejlesztése előtt álló nagyszámú távlatokat. Rámutat arra is, hogy megengedhetetlen könnyelműség lenne lebecsülni az imperialista körök mesterkedéseit, melyek továbbra is mindent meg fognak tenni, hogy aláaknázzák a dolgozók eredményeit. De a háborúban érdekelt körök minden próbálkozására — legyen az a poznańhoz hasonló fegyveres provokáció kísérlete, vagy a burzsoázia ideológusainak bármilyen rágalomhadjárat — már eleve kudarcra van ítélve és „nem képes megakadályozni az emberiség történelmi fejlődésének feltartóztatását előrehaladását a kommunizmus felé”.

Az az osztatlan helyeslés, mellyel a Határozat a világ békeszerető köreiben keltett, bizonyítja annak, milyen nagy szolgálatot tett az SzKP a világ munkásmozgalomának és általában az egész haladó emberiségnek, mikor bátran és elvszerűen

A hét filmjei

DOZSA GYÖRGY mozi: július 8-án: Hazug Maxim. Előadások: 3, 5, 7 és 9 órákor. Naponta matiné 10 és 12 órákor.

NICOLAE BALCESCU mozi: július 9-ig: Popescu 10 ellenőrző utca. Előadások: 3, 5, 7 és 9 órákor.

HERBAK JANOS mozi: július 8-án: Az ördög völgye. Előadások: 3, 5, 7 és 9 órákor.

I. L. CARAGIALE mozi: július 8-án: A szerelem hatalma. Előadások: 3, 5, 7 és 9 órákor.

IFJUSÁGI mozi (volt Uj Idők): július 8-án: Kátyavár. Előadások: 3, 5, 7 és 9 órákor.

Matiné 11 órákor.

Matiné 11 órákor.

Matiné 11 órákor.

Matiné 11 órákor.

Matiné 11 órákor.

Matiné 11 órákor.

Matiné 11 órákor.

Matiné 11 órákor.

Matiné 11 órákor.

Matiné 11 órákor.

Matiné 11 órákor.

Matiné 11 órákor.

Matiné 11 órákor.

Matiné 11 órákor.

Matiné 11 órákor.

Matiné 11 órákor.

Matiné 11 órákor.

Matiné 11 órákor.

Matiné 11 órákor.

Matiné 11 órákor.

Matiné 11 órákor.

Matiné 11 órákor.

Matiné 11 órákor.

Matiné 11 órákor.